

ਖੁਲਾਸਾ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਆ 31.01.2020

ਵੱਲੋਂ : ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਅਤ ਕਾਦੀਆਂ

ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹਮੱਦ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਮਰਤਬਾ ਰਖੱਣ ਵਾਲੇ ਬਦਰ ਦੇ ਸਹਾਬੀ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦਾ ਇਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ ਜ਼ਿਕਰ

ਸਯੱਦਨਾ ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰੁਲ ਮੋਮਿਨੀਨ ਖਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਖਾਮਿਸ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੇ ਜੁਮਏ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦਾ ਸਾਰ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ 31 ਜਨਵਰੀ 2020 ਈ. ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਮੁਬਾਕ, ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ (ਬਰਤਾਨੀਆ) ਵਿੱਚ ਦਿਤਾ

ਤਸ਼ਹੁਦ, ਤਊਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਲਾਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਅੱਜ ਜਿਹੜੇ ਸਹਾਬੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮੈਂ ਕਰਾਂਗਾ ਉਹਨਾ ਦਾ ਨਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਅਨਸਾਰੀ ਦਾ ਅਸਲ ਨਾਂ ਜੈਦ ਸੀ ਇਹਨਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਅੰਸਾਰ ਦੇ ਕਬੀਲੇ ਖ਼ਜ਼ਰਜ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਰਈਸ ਸਨ । ਆਪ ਆਪਣੀ ਗੋਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਨਾਲ ਬਹੁਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਬਅਤੇ ਅਕਬਾ ਸਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਹੱਥ 'ਤੇ ਬੈਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਜੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ । ਆਪ ਸਾਰੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਦਾ ਰੰਗ ਕਣਕ ਭਿੰਨਾ ਤੇ ਕੱਦ ਦਰਮਿਆਨਾ ਸੀ, ਆਪ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਤੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਜ਼ਾਬ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਰਬੀਬ ਅਰਥਾਤ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਪੁੱਤਰ ਸਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਮੇ ਸਲੀਮ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਤੀ ਮਾਲਕ ਬਿਨ ਨਜ਼ਰ ਸਨ । ਇਹਨਾ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਦੇ ਘਰ ਅਬਦੁਲੱਹ ਤੇ ਉਮੈਰ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਉਮੇ ਸਲੀਮ ਨੂੰ ਨਿਕਾਹ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਭਿਜਵਾਇਆ । ਉਮੇ ਸਲੀਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੱਬ ਦੀ ਸਹੁੰ ਮੈਂਨੂੰ ਆਪ ਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਨ ਹੁੰਦਾ ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਮੁਸ਼ਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੁਸਲਮਾਨ । ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਕਰਾਂ । ਜੇਕਰ ਆਪ ਇਸਲਾਮ ਕੁਬੂਲ ਕਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਇਹੋ ਮੇਰਾ ਮਿਹਰ ਹੋਵਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਗਾਂਗੀ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਨੇ ਇਸਲਾਮ ਕੁਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਹੋ ਉਹਨਾ ਦਾ ਮਿਹਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਇਆ । ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਬਤ ਰਜ਼ੀ

ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਇਸਤਰੀ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮਹਿਰ ਅਜਿਹਾ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਮੇ ਸਲੀਮ ਦਾ ਸੀ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਬਦਰ ਦੀ ਜੰਗ ਦੇ ਦਿਨ ਕੁਰੈਸ਼ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 24 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਰ ਦੇ ਇਕ ਖਰਾਬ ਪਏ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । ਆਪ ਜੱਦ ਕਿਸੇ ਕੌਮ 'ਤੇ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਰਾਤਾਂ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ । ਜੱਦ ਆਪ ਬਦਰ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰੇ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਦਿਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲੇ ਆਪ ਦੇ ਸਹਾਬਾ ਵੀ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲੇ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਚੱਲੇ ਸਨ । ਆਪ ਉਸੇ ਖੂਹ ਦੀ ਮਢੇਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾ 24 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ । ਬੰਦ ਖੂਹ ਸੀ । ਆਪ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਬਾਪਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲੈਕੇ ਪੁਕਾਰਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਹੇ, ਫੁਲਾਣੇ ਫੁਲਾਣੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ! ਹੇ, ਫੁਲਾਣੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ! ਕੀ ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਸੂਲ ਦੀ ਅਗਿਆਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸੱਚ ਸੱਚ ਪਾ ਲਿਆ ਜੋ ਸਾਡੇ ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ । ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਰੱਬ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੋ ਰਸੂਲੁਲੱਹੁ ਆਪ ਇਹਨਾਂ ਲੋਥਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਰਸੂਲੁਲੱਹੁ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ, ਉਸ ਜ਼ਾਤ (ਰੱਬ) ਦੀ ਸਹੁੰ ਜਿਸਦੇ ਰੱਬ ਵਿੱਚ ਮੁਹਮੱਦ ਦੀ ਜਾਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਰਹੇ ਉਹਨਾ ਗਲਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਮੈਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਇਹ ਗਲਾਂ ਹੁਣ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਉਹਨਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਭੈੜਾ ਅੰਤ ਹੋਇਆ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੱਦ ਉਹਦ ਦੀ ਜੰਗ ਹੋਈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਪਰਾਜਿਤ ਹੋਕੇ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਅਜਿਹੇ ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਸਨ ਕਿ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਮਾਨ ਖਿੱਚਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਉਹਨਾ ਨੇ ਇਸ ਦਿਨ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਕਮਾਨਾ ਤੋੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਤੀਰਾਂ ਦਾ ਤਰਕਸ਼ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਈ ਲੰਘਦਾ ਤਾਂ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਉਸ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਕਿ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਲਈ ਦੇ ਦਿਓ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਸਿਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਕਹਿੰਦੇ ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਆਪ 'ਤੇ ਕੁਰਬਾਨ, ਸਿਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਨ ਦੇਖਣ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਉਹਨਾ ਦਾ ਤੀਰ ਆਪ ਨੂੰ ਲੱਗ ਜਾਏ । ਮੇਰਾ ਸੀਨਾ ਆਪ ਦੇ ਸੀਨੇ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰੰਗੇ ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਸਨ । ਜੱਦ ਉਹ ਤੀਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਝਾਂਕਦੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਤੀਰ ਪੈਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਇਹ ਬੁਖਾਰੀ ਦੀ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ।

ਉਹਦ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ :

ਮੇਰਾ ਚਿਹਰਾ ਆਪਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਆਪ ਦੀ ਜਾਨ ਉੱਪਰ ਕੁਰਬਾਨ ਹੈ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਸੂਲੁਲੱਹੁ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਮਦੀਨੇ ਆਏ । ਆਪਦਾ ਕੋਈ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂਨੂੰ ਲੈਕੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹੁ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਬਿਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੋ ਰਸੂਲੁਲੱਹੁ ! ਅਨਸ ਸਮਝਦਾਰ ਲੜਕਾ ਹੈ ਇਹ ਆਪ

ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਸਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਲਾਹ ਅਨਹੁ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ ਜੱਦ ਆਪ ਅਸਫ਼ਾਨ ਜੋ ਕਿ ਮੱਕੇ ਤੇ ਮਦੀਨੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਥਾਂ ਹੈ ਤੋਂ ਪਰਤੇ । ਰਸੂਲੁੱਲਾਹ ਸਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਉਠਣੀ ਉੱਪਰ ਸਵਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਸਫ਼ੀਆ ਬਿੰਤ ਹਯੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਬਿਠਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਅਚਨਚੇਤ ਆਪ ਦੀ ਉਠਣੀ ਨੇ ਠੋਕਰ ਖਾਧੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਡਿੱਗ ਪਏ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਲਾਹ ਅਨਹੁ ਇਹ ਦੇਖਕੇ ਝੱਟ ਛਾਲ ਮਾਰਕੇ ਉਤਰੇ ਅਤੇ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਸੂਲੁੱਲਾਹ ਮੈਂ ਆਪ'ਤੇ ਕੁਰਬਾਨ, ਆਪਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਲਓ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਲਾਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਠੀਕ ਕੀਤੀ ਜਿਸ'ਤੇ ਉਹ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਰਸੂਲੁੱਲਾਹ ਸਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਪ ਮਦੀਨੇ ਪਹੁੰਚੇ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਸੂਲੁੱਲਾਹ ਸਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਬੈਬਰ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਨੇੜੇ ਜਾਕੇ ਸਵੇਰ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹੀ ਜੱਦ ਕਿ ਅਜੇ ਹਨ੍ਹੇਰਾ ਹੀ ਸੀ । ਫਿਰ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਸਵਾਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਲਾਹੁ ਅਨਹੁ ਵੀ ਸਵਾਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੈਂ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਲਾਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ ਸਵਾਰ ਸੀ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਰਸੂਲੁੱਲਾਹ ਸਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹੁਨੈਨ ਦੇ ਦਿਨ ਕਿ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਫ਼ਰ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਕਾਫ਼ਰ ਦਾ ਮਾਲ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ । ਉਸ ਦਿਨ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂਤਲਹਾ ਨੇ ਵੀਹ ਕਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਗਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮਾਲ ਵੀ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਲਾਹੁ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮੇ ਸਲੀਮ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾ ਦੇ ਕੋਲ ਇਕ ਖੰਜਰ ਹੈ ਉਹਨਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਹੇ ਉਮੇ ਸਲੀਮ ਇਹ ਕੀ ਹੈ ? ਉਹਨਾ ਦੇ ਕਿਹਾ ਰੱਬ ਦੀ ਸਹੁੰ ਮੇਰੇ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਫ਼ਰ ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਆਏ ਤਾਂ ਇਸ ਖੰਜਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਢਿੱਡ ਪਾੜ ਦਿਆਂ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਲਾਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਰਸੂਲੁੱਲਾਹ ਸਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੂੰ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਾਈ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਰਿਵਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਲਸ਼ਕਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਲਾਹੁ ਅਨਹੁ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਇਕ ਸੰਗਤ'ਤੇ ਭਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਹੋਰਨਾ ਕਈ ਰਿਵਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ । ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੀ ਉਹਨਾ ਦੀ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਲਾਹੁ ਅਨਹੁ 34 ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਮਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਫ਼ੌਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਲਾਹੁ ਅਨਹੁ ਨੇ ਆਪ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾਹ ਪੜ੍ਹਾਈ । ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਦੀ ਉਮਰ ਸੱਤਰ ਸਾਲ ਸੀ ਜੱਦਕਿ ਬਸਰਾ ਵਾਸੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਇਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਾਤਰਾ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਕ ਜਜ਼ੀਰੇ (ਟਾਪੂ) ਵਿੱਚ ਆਪਨੂੰ ਦਫ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਲਾਹੁ ਅਨਹੁ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹਾਦ ਦੇ ਸਬਬ ਨਫ਼ਲੀ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਤਾਕਤ ਘੱਟ ਨ ਹੋ ਜਾਏ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੱਦ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲੱਲਾਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਿਵਾਏ ਈਦੁਲ ਫ਼ਿਤਰ ਤੇ ਈਦੁਜ਼ਹਾ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਕਦੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਬੇਰੋਜ਼ਦਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ । ਇਸ ਦੇ ਬਾਦ ਫਿਰ ਆਪ ਬਕਾਇਦਗੀ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ੇ ਰਖਣ ਲੱਗੇ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਦੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਦੀ ਇਕ ਘਟਨਾ ਇਉਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਹੁਰੈਰਾ ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਕੋਲ ਆਇਆ । ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਇਸ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਕੋਣ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖੇਗਾ । ਹਜ਼ਰਤ ਤਲਹਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ । ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਇਸ ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ ਰੰਗੀ ਖਾਤਰ ਸੇਵਾ ਕਰੋ । ਉਹ ਬੋਲੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਐਨ੍ਹਾ ਖਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇ । ਤਲਹਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁਖਾ ਸੁਆ ਦੇਣਾ । ਸੋ, ਉਸਨੇ ਖਾਣਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਆ ਦਿਤਾ ਫਿਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਦ ਉਹ ਉੱਠੀ ਅਤੇ ਦੀਵੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਬੁਝਾ ਦਿਤਾ । ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਮਹਿਮਾਨ ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਕਟ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਸੰਭਵਤਾ ਉਹ ਵੀ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹਨਾ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਰਾਤ ਕੱਢੀ । ਜੱਦ ਸਵੇਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਤਲਹਾ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਕੋਲ ਗਏ ਆਪ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਅੱਜ ਰਾਤ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਾਜ਼ੀ ਤੇ ਰੱਬ ਹੱਸ ਪਿਆ, ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਰੱਬ ਨੇ ਇਹ ਵਹੀ ਨਾਜ਼ਲ ਕੀਤੀ ਕਿ

وَيُؤْتِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۗ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾ ਉੱਪਰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਇਹ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਤੰਗੀ ਸੀ । ਸੋ, ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੁਭਾਗ ਨਾਲ ਬਚਾਇਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਹੋ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਸਫਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਜੱਦ ਆਪਣੇ ਵਾਲ ਲੁਹਾਏ ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਪਹਿਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਾਲ ਲਏ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਮਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਅੰਸਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਜੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਰਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰਾ ਬੈਅਰਹਾ ਦਾ ਬਾਗ ਸੀ ਜੋ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ ਅਤੇ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦਾ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਪਾਣੀ ਪੀਆ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜੱਦ ਇਹ ਆਇਤ ਉਤਰੀ ਕਿ - لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ - ਤੁਸੀਂ ਉਕਾ ਹੀ ਨੇਕੀ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕੋਗੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰਚ ਕਰੋ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਹੋ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ! ਮੇਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਂਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰਾ ਬਾਗ ਬੈਅਰਹਾ ਦਾ ਬਾਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਂ ਹੁਣ ਦਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਨੇੜੇ ਪਰਵਾਨ ਨੇਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਕਰੇ ਖੈਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ । ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਰੱਬ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਾਏ ਉੱਥੇ ਖਰਚ ਕਰਨ । ਆਪ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਇਹ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸੌਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਮਾਲ ਹੈ । ਆਪ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸੁਣ ਲਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੰਡ ਦਿਓ । ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸਲਲੱਹ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪੈਰੂਵੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇੜਲੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿਤਾ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੂੰ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਤੇ ਖੁਸ਼ਨਸੀਬੀ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਿ ਉਹ ਆਂਹਜ਼ੂਰ ਸਲਲੱਹ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੀ ਇਕ ਪੁੱਤਰੀ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੇ

ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਉਤਰੇ ਅਤੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੋਥ ਨੂੰ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਿਆ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੱਦ ਅਬਦੁਲੱਹ ਬਿਨ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਜੋ ਉਹਨਾ ਦੀ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ ਸਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੀ ਸੇਵਾਂ ਲੈਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ । ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਆਪਣਾ ਚੋਲਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉਠ ਨੂੰ ਤਾਰਕੋਲ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ । ਆਪ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਖਜੂਰ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਜੀ ਹਾਂ । ਮੈਂ ਕੁਝ ਖਜੂਰਾਂ ਆਪ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਨੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਬਾਇਆ । ਫਿਰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਖੋਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਚਾ ਉਸਨੂੰ ਚੂਸਣ ਲਗਾ । ਇਸ 'ਤੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਅੰਸਾਰ ਦਾ ਖਜੂਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ, ਅਰਥਾਤ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਸੰਦ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਨੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਂ ਅਬਦੁਲੱਹ ਰੱਖਿਆ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੋਉਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਦੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਹਾਬੀਆ ਦਾ ਕਿਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (ਇਹ ਉਮੇ ਸਲੀਮ ਦਾ ਹੀ) ਕਿ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਸਲਾਮੀ ਸੇਵਾ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਹਰ ਭੇਜਿਆ, ਉਹਨਾ ਦਾ ਬਚਾ ਬਿਮਾਰ ਸੀ ਉਹ ਸਹਾਬੀ ਜੱਦ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਦੀ ਗ਼ੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ । ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਰਦੇ ਬੱਚੇ ਉੱਪਰ ਕਪੜਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਖੁਸਬੋ ਲਾਈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ । ਉਹਨਾ ਨੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਪੁੱਛਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ । ਇਸ ਸਹਾਬੀਆ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਹੈ । ਉਹਨਾ ਨੇ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ ਪਤਨੀਵਰਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵੀ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ । ਫਿਰ ਉਹਨਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪ ਤੋਂ ਇਕ ਗੱਲ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ, ਪਤੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, ਕੀ ? ਪਤਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਅਮਾਨਤ ਰੱਖਕੇ ਜਾਏ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਾਕੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ । ਉਹਨਾ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕੋਠ ਮੁਰਖ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਮਾਨਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ । ਪਤਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅੰਤ ਉਸਨੂੰ ਦੁੱਖ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਮਾਨਤ ਵਾਪਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । ਉਹਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਦੁੱਖ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਾਹਦਾ ਦੁੱਖ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਪਤਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਚੰਗਾ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਬਚਾ ਜੋ ਰੱਬ ਦੀ ਇਕ ਅਮਾਨਤ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ।

ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ, ਇਹ ਹੌਸਲਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ । ਮੈਂ, ਜਾਨ ਦਾ ਦੇਣਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮੋਮਿਨ ਲਈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਸਧਾਰਣ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਫਿਰ ਅਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੀ ਦੁਆ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਨੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਐਨ੍ਹਾ ਨਿਵਾਜ਼ਿਆ ਕਿ ਅੰਸਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਰਿਵਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਨੌ ਬੱਚੇ ਦੇਖੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕੁਰਆਨ ਕਰੀਮ ਨੇ ਕਾਰੀ ਸਨ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਨ ਮਾਲਕ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਅੰਸਾਰੀ ਹਜ਼ਰਤ ਉਬੈਦਾਹ ਬਿਨਲਜ਼ਰਾਹ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੀ ਬਿਨ ਕਅਬ ਨੂੰ ਖਜੂਰ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪਿਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਐਨ੍ਹੇ

ਵਿੱਚ ਇਕ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਣਕੇ ਖਬਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਹਰਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਤਲਹਾ ਨੇ ਉਸ ਵਿਕਤੀ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇ ਅਨਸ! ਇਹਨਾ ਮਟਕਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿਓ । ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਮਟਕਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ।

ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ : ਹੁਣ ਇਕ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹਾ ਵਰਨਣ ਇਕ ਮਰਹੂਮ ਦਾ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾਹ ਵੀ ਪੜ੍ਹਵਾਂਗਾ । ਮੁਕਰੱਮ ਬਾਬੂ ਮੁਹੱਮਦ ਲਤੀਫ਼ ਸਾਹਬ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰੀ ਸਪੁੱਤਰ ਹਜ਼ਰਤ ਮੀਆਂ ਨੂਰ ਮੁਹੱਮਦ ਸਾਹਬ ਸਹਾਬੀ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ । ਇਹਨਾ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ 26 ਜਨਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਰਬਵਾਹ ਵਿੱਚ 90 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ । انا لله وانا اليه راجعون । ਆਪ ਜਮਾਤ ਦੇ ਮੰਨੇ ਪਰਮੰਨੇ ਮੁਬਲੱਗ ਮੁਹਤਰਮ ਮੌਲਾਨਾ ਮੁਹੱਮਦ ਸਿੱਦੀਕ ਸਾਹਬ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰੀ ਸਾਹਬ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਸਨ । ਬਾਬੂ ਮੁਹੱਮਦ ਲਤੀਫ਼ ਸਾਹਬ ਦੇ ਪਿਤਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਖਲੀਫ਼ਾ ਤੁਲ ਮਸੀਹ ਸਾਨੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਾਬੂ ਲਤੀਫ਼ ਸਾਹਬ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਗਏ ਅਤੇ ਵਕਫ਼ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾ ਦਾ ਕੁਲ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਾਠ ਸਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 53 ਸਾਲ ਦਫ਼ਤਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕ੍ਰੇਟਰੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਹਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ । ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਦੇ ਬਾਦ ਇਹਨਾ ਨੇ ਮਰਕਜ਼ ਕਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਸੰਜੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ । ਇਹਨਾ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਬੇਟੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਬੇਟਾ ਹੈ, ਇਹਨਾ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾ ਦੀ ਇਕ ਬੇਟੀ ਦਾ ਵੀ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ।

ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਮੈਂ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜੱਦ ਮੈਂ ਰਬਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀ । ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ । ਕਦੇ ਇਹ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਘਰ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ । ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ਕੰਮ, ਕਿ ਜਮਾਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਉਹਨਾ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਕਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਡਿਸਕਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਜੇ ਚਿੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਉਹ ਗੁਪਤ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਸਨ 74 ਈ. ਵਿੱਚ ਜੱਦ ਹਜ਼ਰਤ ਖਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਸਾਲਸ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਅਸੰਬਲੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੈਕ੍ਰੇਟਰੀ ਦੇ ਅਮਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਸਨ । ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਕਾਰਕੁਨਾ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਭਾਂਡੇ ਵੀ ਧੋ ਲਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਾਦੇ ਇਨਸਾਨ ਸਨ । ਅਲੱਹ ਤਆਲਾ ਇਹਨਾ ਨਾਲ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਮਿਹਰ ਦਾ ਵਰਤਾਉ ਕਰੇ, ਇਹਨਾ ਦੇ ਦਰਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਨਸਲ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹਨਾ ਦੀਆਂ ਨੇਕੀਆਂ ਉੱਪਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇ ।

Khulasa Khutba Jumma 31.01.2020

Delivered By : Hadhrrat Khalifatul Masih Vth (atba)

Summarized by : Majlis Ansarullah Bharat

Tarnslated by : Shamshad Ahmad Eden, from Punjabi Desk

From : Nazarat Nashr-o-Isha'at Qadian-143516, Distt. Gurdaspur, Punjab (INDIA)

Toll Free Shoba Noorul Islam-1800-3010-2131